

FEMINISME DE POBLE

Any 1 • N°1 • OCTUBRE 2019 • Revista gratuïta

Soim la resistència

ENTREVISTA

Antonia Rosselló

"Sa metgessa d'Alaró"

ARTICLE D'OPINIÓ

SINERGIES

CONSUM RESPONSABLE

ECOFEMINISME

RECOMANACIONS

Feminisme de poble, sororitat o com desmuntar al filòsof

Les dones tenim la trista fortuna de comptar amb un estereotip per a cada edat o circumstància: nenes harpies i manipuladores, adolescents descerebrades, joves superficials, adultes competitives, mares absorbents i masculistes, sogres insofribles, velles amargades, i totes santes o putes, mentideres, envejoses i xafarderes.

Totes aquestes idees les perpètua el patriarcat, al llarg dels segles, com a màxim interessat a afeblir-nos, mantenint-nos dividides i competint entre nosaltres.

Feminisme de poble ha arribat per desmuntar aquests mites, a mostrar la sororitat, la cooperació i la solidaritat que existeix entre nosaltres.

Perquè la **sororitat** és això: una aliança entre dones que canvia la nostra mirada. No necessàriament amigues, però sí companyes i solidàries. Encara que va existir sempre, la dona va sobreviure als moments més difícils gràcies als grups de suport de germanes, veïnes, amigues i companyes, amb el **feminisme** prenem consciència i apareix la paraula per a donar-li sentit.

Leslie Morgan ho deixa clar: **la sororitat suposa una nova forma de mirar les dones que t'envolten, des del respecte, la cura mútua i creant xarxes per a canviar les estructures de poder.**

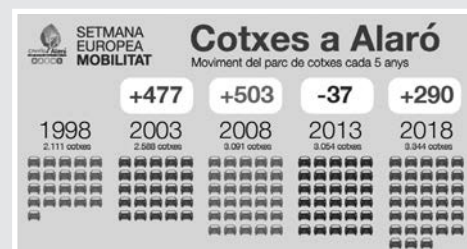
Ho va dir aquell filòsof missògin: la dona és la pitjor enemiga de la dona. I aquí estem, totes nosaltres, per a desmuntar l'absurda teoria de Schopenhauer! ■

Pensar global i actuar local: La via verda d'Alaró

Ens trobem en una situació d'emergència climàtica a nivell mundial. El canvi climàtic és una realitat, les evidències científiques ho avalen, i les conseqüències sobre el planeta i la humanitat són i seran molt impactants. **És urgent dur endavant actuacions clares i concretes per afrontar el repte climàtic** i mitigar les seves conseqüències. Tots i totes em som responsables i hem d'actuar, però especialment han d'actuar els governants que poden decidir i dur endavant polítiques concretes que redueixin i evitin l'ús de combustibles fòssils. Això suposa un canvi respecte a les formes de funcionar actuals, moltes de les quals les hem integrat com una necessitat dins la nostra vida quotidiana, però canviar-les és possible i a més, poden suposar una oportunitat per millorar la qualitat de vida de les persones, i especialment de les generacions futures. Un exemple clar, és canviar la mobilitat actual de dependència de l'ús del cotxe per una mobilitat basada en el transport públic, anar amb bicicleta o peu amb seguretat.

Un dels sectors que contribueixen més al canvi climàtic a les Illes Balears és el transport, especialment el transport aeri -a l'estiu cada minut arriba un avió a l'aeroport de Palma, i l'estimació total d'emissions és de 286300 tones de CO₂- i el transport terrestre. A les Illes tenim el nombre de cotxes més elevat d'Europa (més d'un cotxe per a cada habitant), i pel contrari ens trobem a la cua de tot l'estat espanyol amb transport públic, i amb altres alternatives com anar a peu o amb bicicleta amb seguretat.

Alaró no és una excepció, el nombre de cotxes és molt elevat i no atura de créixer, mentre tenim un transport públic insuficient per ser una alternativa real i efectiva. El cotxe ens invadeix l'espai públic i condiciona la vida dels ciutadans del poble i dels visitants, i no podem continuar així. Inicialment ens pot resultar molt difícil reduir i prescindir-ne, però ara és una qüestió d'urgència per millorar la nostra relació amb el clima, amb les persones i amb l'espai públic.

La proposta d'aconseguir una **Via Verda** que permeti anar des de l'estació d'Alaró-Consell fins a Alaró (i a l'inversa) a peu i/o amb bicicleta, i fer-ho de forma segura és obrir una possibilitat d'una mobilitat alternativa a l'ús del cotxe. Ara tenim la possibilitat que el projecte de la Via Verda sigui una realitat, la Llei de Camins aprovada a l'anterior legislatura ho permet, i fer-ho possible està en la voluntat i decisió política dels qui governen a l'Ajuntament, al Consell de Mallorca i al Govern de les Illes Balears. Suposem que davant l'emergència climàtica i la voluntat de tots els partits polítics per donar resposta en aquesta emergència, la Via Verda serà una realitat, i un exemple d'actuació concreta i local per respondre al repte climàtic. No fer-la possible seria no estar a l'altura de les necessitats i urgències dels temps que ens ha tocat viure. ■

Margalida Rosselló

“A que te violo!”

Nina Parrón Mate,
activista feminista

Esta terrible frase la escuché este agosto en boca de una chica de 16 años que relató varios ejemplos por el estilo, contándonos la realidad que viven muchas chicas cuando se enzarzan en discusiones con chicos. “A que te violo”, le dijo un chico. Estábamos en las jornadas “A Axenda feminista” en Panxón, Pontevedra y, como siempre, cada vez que me invitan a unas jornadas como ponente, termino aprendiendo yo más de lo que puedo aportar.

No he podido dejar de pensar en la joven gallega y su testimonio. Demasiado terrible para olvidarlo. Para decir “A que te violo”, es necesario que forme parte de un imaginario determinado, que sea algo sobre lo que se habla entre algunos chicos, haberlo normalizado, tenido en cuenta como hipótesis, o haberlo visualizado mentalmente antes. ¿Qué herramienta es capaz de normalizar y banalizar esta práctica? La pornografía en internet. Sabemos que los móviles han acercado este tipo de películas a chavales y chavalas muy jóvenes, que han visto escenas porno antes de tener su primera experiencia sexual, que recurren a ella para acercarse a la sexualidad, para aprender cómo son las relaciones entre adultxs.

Mientras tanto, la educación sexual en centros educativos y en las familias es claramente insuficiente. Además, los sectores reaccionarios y los gobiernos conservadores abogan por excluir cursos y actividades educativas centrados en sexualidad e igualdad, instigados por las iglesias de la inmensa mayoría de las religiones. Ya sea Imán, pastor, u obispo, hay demasiados que utilizan el púlpito para dictar normas que protegen el orden patriarcal e imponer cómo debe ser la educación de nuestros menores.

¿Cómo pueden algunos chicos divertirse levantando faldas a niñas o decir semejantes frases? ¿Y, sobre todo, cómo no decir nada?

La joven gallega me hizo recordar a una chica de 12 años durante un curso de autodefensa feminista que impartí en Palma hace unos años. Se quejaba del profesorado que no las amparaba cuando los chicos les levantaban las faldas durante los recreos. Una compañera feminista me ha contado que, en Maó, recientemente, a su nieta de 10 años le lanzaron un: “que te violen” sin que la profesora reacciona-

se. ¿Cómo pueden algunos chicos divertirse levantando faldas a niñas o decir semejantes frases? ¿Y, sobre todo, cómo no decir nada?

Ahora que se inicia un nuevo curso en nuestros centros educativos, hago un llamamiento para que no tarde en llegar el día en que decidamos, como sociedad, que no podemos dejar la educación sexual de nuestros menores en manos de una industria poderosa como la pornográfica, enormemente machista y misógina y cargada de escenas en que se violenta y denigra a las mujeres, es nuestra responsabilidad. Desde la más tierna infancia, nuestros menores tienen el derecho a conocer su cuerpo, a valorarlo, a relacionarse con otras personas desde el respeto y buscando la satisfacción mutua. La Conselleria de Educación debe asumir su responsabilidad, dotar de formación de calidad específica en este tema a educadorxs y AMIPAS para poder contraponer una visión más igualitaria y humanista de la sexualidad al enorme poder de la multimillonaria industria porno.

Padres, madres y educadorxs, dejen de decir a las chicas qué NO deben hacer para evitar ser agredidas, y céntrense en reflexionar con los chicos qué NO o Sí deben hacer para relacionarse respetando la libertad y dignidad de las mujeres y niñas. No podemos esperar a poner solución a esto, se lo debemos a nuestras niñas y adolescentes.* ■

* Als articles d'opinió es respecta la llengua original de l'autora.

Antònia Maria Rosselló Rodríguez (Palma, 1953). Néta d'immigrants per les dues parts, la seva mare era mestra i el pare ginecòleg. És la quarta de cinc germans, dos també són metges. El pare va morir quan ella tenia vuit anys. Admira moltíssim a la seva mare i la descriu com una dona valenta i empoderada. Va estudiar als anys 70 medicina a Alacant i València, psicologia corporal en biosíntesi. És diplomada en sanitat. Va ser cooperant amb "medicusmundi" i "salut i gènere". Ara mateix gaudeix de la jubilació.

Quan vas decidir estudiar medicina?
Als 14 anys! Perquè quan en tenia 12 vaig patir un abús i una depressió. En aquell moment vaig decidir que la vida era un petit desastre i intentaria que la gent patís manco, a aquells moments la psicologia començava però no estava tan embastada i vaig decidir ser metgessa. Tenia antecedents a la família, el meu pare era metge, encara que havia mort quan jo tenia 8 anys, mem... si va ser així, no va ser d'una altra manera. Aquesta experiència me va marcar a la vida.

Com va reaccionar la teva família quan els vas fer saber que volies estudiar medicina?
Com una cosa natural, els meus dos germans ja pensaven estudiar medicina, un ginecologia i l'altre dentista, li agradaven les dents, a mi no m'agradaven gens ni mica.

Antonia Rosselló va ser la primera dona metgessa a Alaró des de finals de l'any 1980 fins a l'any 2017 quan es va jubilar. Va rebre el premi "Dona en dansa" per dones extraordinàries. Ens conta com varen ser els seus primers anys fent de metgessa i quina importància li dona al feminisme.

"No hagués estat així si fos home"

Quins anys vas fer la carrera?

Vaig començar al '72 a Alacant, el '75 vaig passar a València i la vaig acabar al febrer del 1980. Vaig fer la carrera durant la transició, va ser una mica fort, perquè a València hi havia un moviment, bé la universitat estava molt moguda, no entre els companys, no sabies en quin moment te podien acusar del que volguessin i pegar-te una pallissa, o eres un "rojo rematado" o un "fatxa rematado" aleshores hi havia conflictes entre els mateixos alumnes.

Quina és la teva trajectòria professional?

En acabar la carrera al febrer del 1980 vaig quedar uns mesos a València, ja que havia estat alumna interna de patologia general i volia millorar a nivell de cures i vaig tornar a Mallorca. Durant un temps feia feina fent substitucions a pobles, Vilafranca i Selva, fent de metge rural. Després ja vaig venir a Alaró substituint al Ramiro i com company vaig tenir a Juan Torres, i fins que me vaig jubilar.

Quan estudiaves a la facultat hi havia dones?

Més homes que dones, metgesses rurals poquíssimes. A la meua promoció érem 7 o 8 i només una altra de Mallorca, tot els demés eren homes, fèiem feina del matí al vespre i en qualsevol situació, recordo que em comprava les bates molt gruixudes per si havia de sortir del llit corrent, no és el mateix ser metge de ciutat o metge rural, sempre em vesteixo amb roba que em pugui tirar al terra per fer una reanimació...

A la facultat tenies professors o professores?

Tot eren homes, només tenia una professora de psicologia, és veritat tot eren homes.

A les dones vos tractaven diferent? igual que als homes?

(Fa una pausa) No.

Ens pots contar qualche anècdota?

No, no en recordo cap per sentir-me dona, Els professors ens tractaven per igual. Només recordo la prepotència general dels homes.

Per part dels companys?

Aquí sí, uuuf!! me va passar una cosa molt trista Una vegada vaig demanar a un company si me podia acompanyar perquè ell xerrava francès, va ser una "encerrona" vaig haver de sortir corrent, la història era que jo era un "objeto" això no és un company.

Com a dona te vares sentir bé, estudiant idò?

Sí, no me vaig sentir especialment diferent, fent feina és una altra història.

Els homes feien comentaris com:

"M'estimo més que em toqui una dona".

Quan arribares a Alaró com va reaccionar el teu company metge?

Al principi cordial, però després va ser... (fa una pausa). Ell va agafar una depressió i millor deixar-ho així.

Creus que va afectar positivament el fet que tu fossis una dona i arribes una metgessa dona?

Crec que sí, no m'ho havia plantejat, però el fet que siguis dona fa que les dones siguin més properes, una cosa era que jo xerrava el mallorquí i el castellà i tothom m'entenia. Aleshores era més propera i més fàcil que me contessin segons quines coses, era més positiu per les dones però per als homes era horrorós. M'ensenyaven els genitals, els tiraven damunt la taula. Feien comentaris com:

"M'estimo més que em toqui una dona que un home" jo deia *ser metge no te sexe!*

Hi havia dues coses. Jo era dona, vivia sola, era independent i això volia dir que les altres dones també ho podien fer. A les dones no els agradava i els homes el que volien és que jo caigués a la seva xarxa i van començar els comentaris de que jo era una "puta" que sortia de marxa, que si era drogadicta etc. Els dos primers anys van ser horribles.

La meua arribada si que va afectar, amb els homes crec que era una lluita de poder, jo era la metgessa i el tenia per segons quines coses i el poder és mal de (fa una pausa) a Alaró hi havia els miners quan arribaven deien "On és el metge?" aquestes petites violències existien, jo els veia com a normals, **el que no trobava bé va ser la difamació per ser dona independent i viure sola**. Això me va fer molt de mal, me va costar continuar amb la meua manera de ser i de viure. Xerraven molt de jo i no era un xerrar constructiu. No hagués estat així si fos un home, sempre ens hem queixat del mateix, si un home te èxit és fantàstic, si és una dona és una puta.

Com era la situació de les dones quan vas arribar? Has vist una evolució?

Una situació estranya, era una societat molt classista amb les "estarlux" i les "avecrems" no ho entenia, també va coincidir amb la crisi de les fàbriques. Les dones que venien a la consulta moltes tenien conflictes de parella molt durs i no eren capaços de verbalitzar-ho. Tenien vergonya de tenir aquesta necessitat, me va costar moltíssim, moltíssim, però estic molt contenta que entenguessin que anar al psicòleg no era està malament del cap perquè confonien el psicòleg amb una patologia psiquiàtrica greu. Al principi no hi havia psiquiatres teníem just neuròlegs, estaven sense mitjans, per això me vaig haver de formar en psicologia per a aquestes mancances però ho vaig aconseguir es van aconseguir coses molt importants.

Has vist una evolució d'aquestes dones, de quan vares arribar a ara?

Moltíssim, **he vist molta evolució. Jo crec que ara les dones estan més empoderades,**

L'empoderament de les dones és necessari, sinó el món no funciona.

tenen manco por. Tenen capacitat, be voltro, o noltros les Dones en dansa som un exemple i de que la sororitat funciona entre les dones i crec que és el més meravellós que existeix. Hi va haver molts de moviments ciutadans que varen funcionar, totes les dones ajudaren, la plataforma "Alaró de tots" estava formada per dones potentes encapçalada per na Lidia.

Quines coses creus que no han canviat?

Les dones encara són esclaves, una cosa que me xocava era que quan te casaves per l'església a la dona li deien "esposa te doy que no esclava" a ell no li deien, perquè realment la dona és esclava. Aquesta manera d'educar encara hi és d'una manera molt subtil, estàs per tenir cura, per ajudar, amb aquesta idea del llibre de Pilar Primo de Rivera, que és una cosa a tenir en compte. A totes les dones del 50 està imprès ho dus dintre, falten generacions perquè això canviï. **L'empoderament de les dones és necessari, sinó el món no funciona. No hem de copiar patrons masculistes.** Amb el crack econòmic dels anys 70/80 hi va haver un canvi, s'acceptava més que les dones estudiessin, hi havia molt d'analfabetisme amb dones joves i tot. Moltes no sabien seguir les ordres escrites.

Tens cap icona de dona dins el món de la medicina?

No, però tampoc tenc cap home, bé la gran icona sempre ha estat Marie Curie, la dona que va crear el cos d'infermeria, Margarita Salas, però ningú en especial tenc una filosofia molt especial de la vida. En general la meua mare, que va ser una gran dona, lluitadora i empoderada.

Creus que el feminisme és important dins el món de la medicina?

Ha de ser en general, és transversal perquè crec que **el feminisme és donar el lloc i la dignitat que li correspon a la dona "i punto".**

Ets cooperant amb medicusmundi i salut i gènere. Ens pots contar com i a on has estat?

He estat a Bolívia i Santo Domingo, el món de la cooperació és necessari per retornar una mica tot el que els hem pres.

Com és la situació de les dones a aquests països?

El pitjor que et pot passar és ser negre i dona. A Bolívia vam fer un cens de dones que vivien a l'extraradi amb males condicions, primer vam fer que existissin, posar la terra al seu nom, que tinguessin els fills reconeguts, va ser molt guapo, vam fer molt bona feina.

Te vas jubilar al 2017, l'any que el col·lectiu Dones en dansa te va donar el premi "Dona en dansa".

Sí, va ser increïble, fantàstic, no m'ho esperava mai! Va ser una cosa extraordinària, les manifestacions de carinyo que no m'esperava mai! Però mai! No te pots imaginar a nivell personal el que me va sanar, tenir un reconeixement tan càlid i espontani, me va arribar molt a fons, me vaig sentir compensada per tantes coses que m'havien passat aquí.

Si un home te èxit és fantàstic, si és una dona és una puta.

No te senties tan valorada dins el poble?

La veritat és que no, tal vegada per les meves pròpies exigències, me sentia estimada però al principi va ser molt dur.

Com vius la jubilació?

Estic encantada perquè vaig a la universitat, ho pas "diví" perquè és el goig d'estudiar i està ple de dones majors de 50 anys. És guapo. Veus homes perquè ni ha, però per tot on vaig veig dones, homes ni ha poquíssims no sé on estan, deuen mirar la televisió. Gaudeixo molt.

Moltes gràcies per l'entrevista.* ■

Antònia Munar

* Si voleu escoltar els audios de les entrevistes, estaran disponibles a la pàgina web: www.donesendansa.com.

ALERTA!

Ens estan assassinant!

El proper **25 de Novembre** es celebra el dia Internacional contra la **Violència de Gènere**. Perquè les dones continuem essent víctima d'un tipus de violència específica i reconeguda com a tal al nostre Codi Penal. No és un "problema domèstic", és la manifestació més brutal de la desigualtat existent a la nostra societat. **Es tracta d'una violència dirigida cap a les dones pel fet de ser-ho.** Violència física, sexual, psicològica i econòmica exercida per homes agressors que no accepten perdre el control sobre les vides de les seves parelles i ex-parelles.

La violència no comença amb la primera bufetada, **per a les dones comença de ben petites amb els estereotips de gènere**. Les joguines sexistes envien missatges diferents a nines i nins: A elles se'ls orienta cap a la cura i a ells cap a l'acció. Els nins han de construir el món, les nines l'han de decorar. Ens socialitzam de manera molt diferent, l'home ocupa l'espai públic, les dones l'espai privat.

Quan creixem, continua la violència amb uns canons de bellesa irreals, fets a la mida del disseny de l'home i amb publicitat sexista que

cosifica a les dones i ens presenta com a objectes sexuals.

A Espanya es denuncia una violació cada 8 hores. I que dir de les violacions "en manada" que s'han fet tristament famoses aquest darrer any. Poques empreses tenen protocols actius contra l'assetjament sexual a la feina encara que, segons la llei vigent, es obligatori.

L'any passat, els jutjats espanyols varen rebre **167.000 denúncies per violència de gènere** i les nostres Illes estan per damunt la mitjana nacional.

El telèfon 016 ha atès a prop de **40.000 crides** pertinents a data 31 de juliol d'enguany. Estam davant d'una xacra, d'una autèntica epidèmia. En el que portem d'any, han estat assassinades a Espanya **44 dones**. I només es registren els comesos per parelles o ex-parelles. **Els feminicidis són encara més: 78 portem aquest 2019.**

I no són homes especialment violents, ni casos aïllats ni amb problemes de malaltia mental: En el món masclista en que vivim, la violència és un recurs que la cultura posa a

disposició dels homes per utilitzar-la en cas de necessitat, deixant al seu criteri quan sorgeix aquesta necessitat.

Davant això, no basten els actes protocol·laris de "postureo polític". No estam dispostes a fer més "minuts de silenci" cada vegada que una dona perd la seva vida a mans d'un masclista assassí.

Volem polítiques amb accions contundents. Exigim inversions i un autèntic pacte d'Estat contra la violència de gènere. Amb mesures i programes de prevenció i de atenció integral a les víctimes.

Ja no pot haver-hi més silencis, les dones farem renou perquè ja en hi ha prou d'estar callades.■

Mariajo

Autoestima, salut i gènere (I)

Si autoestima i salut són dos conceptes que van de la mà, **el gènere representa aquesta vuetat interior que ens censura i ens saboteja cada vegada que sortim de les normes establertes per la societat patriarcal** en la qual vivim.

El gènere és el conjunt de característiques, normes socials, polítiques, econòmiques, culturals i psicològiques assignades a cada sexe, conformant el que en cada societat i en cada temps es considera "femení" o "masculí".

Aquestes característiques i normes són implícites i són conegudes com a rols de gènere i, per descomptat que no reflecteixen el que dones i homes som necessàriament, sinó el que hem o hauríem de ser, el que s'espera de nosaltres en funció del nostre sexe biològic. Aquests es transmeten a través d'una socialització diferenciada, dels rols i comportaments vistos i apresos en la família, de missatges rebuts a l'escola, als mitjans de comunicació, etc. Una domesticació en tota regla!

Exemples: les dones hem de ser i estar guapes, fer bona olor, sense pèl en el cos; som sensibles, cuidadores, hem de ser mares i / o realitzar-nos a través de la maternitat i sacrificar-nos pel benestar de tothom, som l'harmonia a la llar i resollem els conflictes familiars, no cridem ni ens enfadem, hem de ser comprensives, etc.

També hi ha rols per al gènere masculí, però a ells els toca la part millor valorada socialment, ho deix per a la segona part d'aquest article.

Quan les dones ens sortim de la norma (cosa fàcil, ja que el rang de comportaments adequat per a les dones és molt reduït) vol dir que ens estem tornant "boges" i ens convertim en "guarres", "males mares", "bruixes" o algun OVNI ens ha abduït suplantar la nostra identitat, fent-nos creure i sentir que som "defectuoses". En conseqüència, els motius o raons que ens porten a

desobeir i actuar perden credibilitat, valor, i en el pitjor dels casos, ens arrisquem a perdre la vida i, per si fos poc, al fet que ens responsabilitzin d'això (les xifres mostren que la majoria d'assassinats per violència masclista es cometien en el procés de separació i o divorci i, en molts dels casos, no s'ha denunciat).

La veritat és que quan les dones decidim desobeir aquests mandats tradicionals i rancis, és perquè ja està afectant seriosament a la nostra salut emocional i física. Necessitem recuperar la nostra veritable essència, ser autèntiques, naturals i salvatges, ser nosaltres mateixes, empoderar-nos. I aquí entra en joc l'autoestima. I què és l'autoestima? D'això, de la relació amb la salut física i emocional i del rol que hi juga el gènere, xerraré al pròxim número.■

Mariló

Radicalitat

Es declaren temps de crisi i d'emergència. Climàtica, ecològica, feminista, habitacional, de cures,... es declaren fàcilment des de les institucions, i es reivindiquen des de l'esquerra social. Totes estan lligades. Però entre les declaracions polítiques i institucionals i les reivindicacions des del carrer hi ha una gran escletxa. Les declaracions parlen de context global, són en molts casos denunciabls per ser mers instruments propagandístics sense més fonaments ni més intenció real que treure-hi un rèdit polític partidista, són declaracions d'intencions en els millors dels casos. **Les demandes exigeixen radicalitat en el sentit més sa i contundent de la paraula: anar a l'arrel.** Perquè l'arrel de l'emergència climàtica que aquest 27S va moure més de 4.000 persones a Mallorca i molts milers a ciutats d'arreu de l'Estat i del món, és la mateixa arrel de l'emergència feminista que el passat 20S va treure també les dones de ciutats i pobles al carrer. La mateixa que fa que haguin augmentat els desnonaments i que cada cop hi hagi més gent amb vides precaritzades que no tenen garantit el dret a un habitatge digne, que pateixen de pobresa energètica, risc d'exclusió, que estan soles, etc. I aquesta arrel és el capitalisme patriarcal en què es sosté la nostra societat. Un model

ecocida que oblida que, com diu Yayo Herrero, som éssers interdependents - ens necessitem les unes a les altres - i ecodpendents - és la terra i els seus recursos els que fan possible la vida. Assumir això, que són els principis de l'ecofeminisme, és posar-ho tot en qüestió. I posar-ho en pràctica i assumir vertaderament l'emergència -climàtica per posar un exemple- requereix aturar de cop les inèrcies polítiques i econòmiques que han definit la noció capitalista i patriarcal de "progrés", que ha posat el planeta en una situació de no retorn si no actuem ja. I baixant al terreny d'allò concret i a casa nostra, assumir l'estat d'emergència climàtica vol dir no construir més carreteres per continuar intensificant una mobilitat insostenible, vol dir assumir la capacitat de càrrega de la illa i posar límits al creixement de la indústria turística, no permetre ampliacions de l'aeroport, limitar els creuers, prohibir noves places turístiques, prohibir usos del sòl rústic que no estiguin enfocats a recuperar territoris fèrtils per produir aliments locals i de forma no intensiva, etc. **Vol dir un canvi de paradigma i l'ecofeminisme i l'economia feminista hi tenen molt, sinó tot, a dir.** Hi estan vertaderament disposats? ■

Margalida Ramis

Els megacreuers un negoci de pocs contra l'interés general

El tràfic marítim és el causant a Espanya del 40 % de totes les emissions humanes de l'òxid de nitrogen (NOx) i, entre altres, del 44% de diòxid de sofre (SOx), dades que no són un invent dels ecologistes sinó que són les dades oficials del govern espanyol. Els creuers turístics són una part significativa d'aquestes emissions, en concret, funcionen amb el fuel més barat del mercat que emet diòxid de sofre i partícules nocives, realitzen descàrregues d'aigües grises a 4 milles de la costa; **un megacreuer genera de 200 a 400 mil metres cúbics de residus**, un 24% del total de deixalles sòlides que hi ha als mars són generades per creuers; danyen la biodiversitat del fons marí a causa dels corrents que generen per desplaçar les tones del seu propi pes i, a més, contamine acústicament durant el temps que estan amarrats al port. Cert, que amarrats al port és obligatori utilitzar un tipus de fuel menys nociu, però, així i tot, encara supera 200 vegades la contaminació que causa una autovia.

Palma rep la visita d'uns megacreuers que en els últims anys no han parat de créixer en grandària, en nombre de passatgers i en nombre d'escales. D'igual manera, es ve incrementant any rere any la contaminació atmosfèrica, l'emissió de gasos perjudicials per a la salut (en un dia contamine 37 vegades més que els cotxes que circulin per

Palma), a més el soroll, l'impacte paisatgístic, la pèrdua del teixit comercial (els comerços tradicionals, sense poder afrontar el lloguer dels locals, són substituïts per franquícies i serveis turístics), afectant el dret a la ciutat dels i de les residents i la qualitat de l'experiència dels visitants. Per tot això, **Palma té el dubtós honor de ser la segona ciutat d'Europa més contaminada pels creuers**, després de Barcelona.

El 10 de juny es va presentar a la seu de Palma XXI el "**Manifest contra els megacreuers**", una iniciativa impulsada per una plataforma cívica nodrida per un grup d'entitats ciutadanes, una trentena: des d'organitzacions ecologistes a associacions de veïns i veïnes, o d'altres que treballen pel model de ciutat a Palma. Des de fa uns mesos la Plataforma està promovent una sèrie d'accions com a part d'una campanya per alertar de les repercussions negatives que aquest tipus de turisme té sobre el medi ambient, el sector econòmic i la vida social, i, la primera d'aquestes accions va ser la presentació del Manifest abans esmentat en el qual s'exigia posar límits a l'afluència de megacreuers en el port de Palma, amb un màxim d'un per dia; així com una sèrie de punts en relació a la transparència de les dades ambientals, fiscals i laborals. També s'exigia la declara-

ció del Mediterrani com a Àrea de Control d'Emissions, equiparant-ho a altres zones d'Europa com el mar Bàltic o el mar del Nord. El dit Manifest contra els megacreuers, presentat el mes de juny, va rebre el suport de més de 11.000 persones en un mes.

El dia 16 de setembre la plataforma va presentar a bord del veler Rafael Verdera que, navegant des de l'any 1841 és el vaixell en actiu més antic de la flota espanyola, la petició d'una moratòria per posar en pausa la contractació de creuers i megacreuers perquè es evident que el turisme de creuers i megacreuers, tal com està sent gestionat en l'actualitat, en un context de crisi climàtica i transició ecològica, és absolutament insostenible. ■

Caterina Moragues

SERVEI D'ATENCIÓ SOCIAL I ACOMPANYAMENT A VÍCTIMES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

El Servei d'Atenció Social i Acompanyament és un servei especialitzat d'atenció social de l'Institut Balear de la Dona, que es presta les 24 hores del dia, durant els 365 dies de l'any, per tota la Comunitat Autònoma.

És un servei d'atenció especialitzada i suport social que es dona a través de professionals qualificades i amb una àmplia experiència.

A qui va adreçat?

- Dones víctimes de violències masclistes i el seu entorn.
- Filles i Fills víctimes de violències masclistes.
- Professionals.
- A la Comunitat en General.

Com es pot accedir al servei?

971 17 89 89
 coordinacion524h.ibdona@atenzia.com
 atencion524h.ibdona@atenzia.com

016 Atenció a Víctimes de maltracte per violència de gènere

El Servei inclou les següents prestacions:

SERVEI D'ATENCIÓ SOCIAL I ACOMPANYAMENT TELEFÒNIC	
HORARI	24 hores del dia durant els 365 dies de l'any
TELÈFON	971 17 89 89

SERVEI D'ACOMPANYAMENT PRESENCIAL	
ILLA	HORARI
MALLORCA	Laborables de Dilluns a Divendres: de 8 a 23 hores Caps de setmana i festius: de 9 a 16:30 hores
MENORCA	Laborables de Dilluns a Divendres: de 9 a 16 hores Caps de setmana i festius: sense servei
EIVISSA	Laborables de Dilluns a Divendres: de 8 a 20:30 hores Caps de setmana i festius: de 9 a 16:30 hores
FORMENTERA	Acompanyaments en els processos judicials Laborables de Dilluns a Divendres: de 8 a 20:30 hores Caps de setmana i festius: de 9 a 16:30 hores

Il·lustració: Fernando Savino

Intercanvi a Alaró!

Aquest any serà la **9a Edició del Intercanvi d'Alaró**. Es tracta d'intercanviar de forma totalment gratuïta la nostra roba, complements, sabates, joguines, llibres, o qualsevol objecte que tenim a casa, que segueix en perfecte estat però que ja no utilitzem. L'objectiu fonamental és fer part d'un moviment de decreixement global i de consum responsable. Comprar menys, millor, local i Intercanviar els més possible. S'organitza a cada tardor i enguany serà el **dissabte 30 de novembre al Teatre d'Alaró**! Més informació: Facebook: *Intercambios de Mallorca*. ■

Aurèlie

Revoluciona el teu armari
**Compra local,
 compra ètic**

En aquesta petita secció et convidem a descobrir marques, botigues o tallers que es dediquen a produir o vendre productes sostenibles, sense esclavitud – que sol afectar les dones – ni treball infantil.

Dona conscient ¿estàs preparada per mirar-te? Suite 13 és la proposta de dues dissenyadores a repensar el consum de moda "ràpida". Una marca de roba ètica i sostenible. Diuen de si mateix de ser "el primer slow fashion cerimonial", unint de forma orgànica l'elegància i la sostenibilitat. ¿I en què creuen? "Creiem en que un altre camí és possible, un camí on les nostres clientes tinguin la màxima informació sobre la peça que estan adquirint. Be transparent!". ■

Suite 13 ressò & fair trade store

c/Estade, 2 • 07002 - Palma • Tel. 871.571.287

RECOMANAM

"Circe o el placer del azul" • Begoña Caamaño

Aquesta novel·la constitueix una intel·ligent recreació del personatge d'Ulisses des de la visió femenina de dues dones, diferents al principi i gradualment pròximes en la marxa del relat. Són Circe i Penèlope, l'amant embruixadora que gaudeix de l'amor de l'heroi de Troia i l'esposa que espera el retorn del rei de l'Ítaca.

Begoña Caamaño reconstrueix els mites clàssics des de la perspectiva d'aquelles dones que no tenien veu, que eren utilitzades com a objecte, com a trofeu de guerra o com a regal de nocces pactades. Novel·la intensa, bella, sorora, deliciosa i feminista! ■

Joana Maiz • Yurre Ugarte i Joseba Larratxe

Resistir és una de les claus de la primera novel·la gràfica de l'escriptora Yurre Ugarte i del dibuixant Joseba Larratxe Josevisky. Publicada per Harriet Edicions. Joana Maiz és la professional Millennial que es resisteix a rodar un guió canònic sobre la història del seu país i recupera un càsting descartat per convertir-lo en l'eix de la seva versió: l'anciana a punt de ser desnonada. La trobada de dues Antigones en els seus respectius moments vitals, en els quals resistir és el gest creador de llibertat. ■

Publicació de l'Associació Dones en dansa

Coordinadores:

Paz Francés • Lola Gómez • Lluïsa Portas
 Antònia Munar • Ana Lorena Gómez • Apolònia Pizà
 Ma. José Busquets • Mariló Molina • Margalida Llinàs
 Catalina Bestard • Joana Llinàs • Aina Sastre

www.donesendansa.com • donesendansa@gmail.com • www.facebook.com/groups/donesendansa

Col·laboradores:

Nina Parrón • Uxía • Margalida Ramis
 Aurèlie Maza • Caterina Moragues
 Gina Pellarini • Margalida Rosselló
 Bel Cañellas • Caterina Amengual

Disseny gràfic i maquetació:

Carolina Berga Chini

Imprimeix: Noguera Serveis Gràfics SL.

Publicació subvencionada per: Ajuntament d'Alaró